

EURÓPAI BIZOTTSÁG

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Brüsszel, 2012. augusztus 13.

Környezetvédelem: a lakosság jobb tájékoztatása a súlyos balesetek kockázatairól

A ma hatályba lépő új szabályoknak köszönhetően az uniós polgárok jobb tájékoztatásban fognak részesülni a közvetlen közelükben található ipari üzemek jelentette főbb veszélyekről. E szabályok a [Seveso-irányelv](#) egyébiránt technikai jellegű frissítésének részét képezik. Az ipari kockázatok kezelésének kulcsfontosságú eszközeként működő irányelv annak érdekében kerül kiigazításra, hogy megfeleljen a vegyi anyagok nemzetközi és európai osztályozásában bekövetkezett legutóbbi változásoknak. Az irányelv előírja a tagállamok számára, hogy készítsenek vészhelyzeti tervet a rendkívül nagy mennyiségű veszélyes anyagot tároló ipari létesítmények közelében található területekre vonatkozóan.

Janez Potočnik környezetvédelmi biztos így nyilatkozott: „A Seveso III. irányelv hatékonyabb védelmet fog biztosítani a lakosság és a környezet számára a súlyos balesetekkel szemben, egyúttal azt is garantálja, hogy a lakosság jobb tájékoztatást fog kapni, és nagyobb beleszólása lesz a területhasznosítási döntésekbe is.”

Az uniós vegyianyag-osztályozás változásait figyelembe vevő technikai frissítéseken túl a polgárok számára a következők jelentik a főbb előrelépéseket:

- jobb hozzáférés a lakosság számára a hozzá közel eső ipari létesítmények tevékenységéből eredő kockázatokról, valamint a baleset esetén tanúsítandó magatartásról szóló információkhoz; ennek révén az említett vállalatok működésével szembeni bizalom is növekedni fog;
- az érintett lakoságnak a Seveso-üzemekkel kapcsolatos területhasznosítás-tervezési projektekben való részvételére vonatkozó hatékonyabb szabályok;
- azon polgárok az igazságszolgáltatáshoz való joga, akiknek nem biztosítottak megfelelő hozzáférést a tájékoztatáshoz vagy a döntéshozatalban való részvételhez;
- az üzemek vizsgálatára vonatkozó szigorúbb előírások a biztonsági szabályok hatékonyabb végrehajtásának biztosítása érdekében.

Mostantól kezdve elektronikusan hozzáférhetővé kell tenni a kockázatokra vonatkozó nyilvános információkat. A jogszabály hatálya alá tartozó valamennyi üzemnek tájékoztatást kell nyújtania arról, hogy hogyan fog szólni a riasztás, és milyen magatartást kell tanúsítania a lakosságnak súlyos baleset esetén. Ha baleset történik, az illetékes hatóságoknak minden valószínűsíthetően érintett személyt tájékoztatniuk kell a balesetről és a helyzet megoldására hozott főbb intézkedésekről. A területhasznosítás-tervezési jogban bekövetkező változások közé tartozik a megfelelő biztonsági távolság bevezetése az új üzemekre, valamint a meglévő üzemekhez közeli infrastruktúrákra vonatkozó tervekben. A projektekre, tervekre és programokra vonatkozó nyilvános konzultációk eljárási követelményei szigorúbbak lesznek. A hatóságoknak és az üzemeknek a súlyos balesetek potenciális lehetőségeinek felmérésekor és az azok kezelésére vonatkozó intézkedések elfogadásakor jobban figyelembe kell venniük azokat a lehetségesen nagyobb kockázatokat, amelyek az egyéb ipari létesítmények közelségéből és a közeli létesítményekre gyakorolt esetleges hatásokból adódnak.

Következő lépések

A tagállamoknak 2015. június 1-jétől kell majd alkalmazniuk ezeket a szabályokat. Ez a dátum az új vegyianyag-osztályozási szabályozás teljes körű európai alkalmazásának dátuma is egyben.

Előzmények

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló Seveso-irányelv 1982-ből származik. A jogszabály kötelezi a tagállamokat annak biztosítására, hogy az irányelv hatálya alá tartozó valamennyi üzemeltető rendelkezzen a súlyos balesetek megakadályozásához szükséges stratégiával. Az egy bizonyos küszöbértéket meghaladó mennyiségű veszélyes anyagot kezelő üzemeltetőknek rendszeresen tájékoztatniuk kell a lakosság azon részét, amelyet egy súlyos baleset valószínűleg érintene, továbbá biztonsági jelentéseket, biztonsági irányítási rendszert és belső vészhelyzeti tervet kell készíteniük. A jogszabály azt is előírja a tagállamoknak, hogy gondoskodjanak a környező területekre vonatkozó vészhelyzeti tervek, valamint kárenyhítő intézkedésekre vonatkozó tervek rendelkezésre állásáról. A területhasználat tervezése során is figyelembe kell venni az említett célkitűzéseket.

A Seveso-jogszabályok nagyon fontos szerepet játszottak a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek valószínűségének és következményeinek mérséklésében, mivel a bejelentett balesetek száma 2000 és 2008 között 10%-kal csökkent, miközben az érintett üzemek száma nőtt. A Seveso-irányelv által követett megközelítést világszerte átvették.

Az irányelv hatálya alá mintegy 10 000, veszélyes anyagokat nagy mennyiségben tároló vagy felhasználó, állandó jellegű ipari létesítmény tartozik, elsősorban a vegyi, petrokémiai, a vegyianyag-tárolási és a fémfinomítási ágazatban. Az irányelv az ellenőrzés szintjeire vonatkozóan többszintű megközelítést alkalmaz: minél nagyobb mennyiségű veszélyes anyag van jelen egy üzemben belül, annál szigorúbbak a szabályok (a felső küszöbértékű üzemek az alsó küszöbértékű üzemeknél nagyobb mennyiséggel dolgoznak, így a rájuk vonatkozó ellenőrzés is szigorúbb).

2008-ban a Tanács és az Európai Parlament elfogadta az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló, ún. [CLP-rendeletet](#), amely az uniós rendszert hozzáigazítja az ENSZ új, nemzetközi vegyi anyag-osztályozási rendszeréhez (egyetemes harmonizált rendszer, GHS). Emiatt azonban szükségessé vált a Seveso-irányelv kiigazítása, mivel annak alkalmazási köre a vegyi anyagok osztályozásának korábbi rendszerén alapul, amelyet a CLP-rendelet 2015 júniusától hatályon kívül fog helyezni. Ez a kiigazítás lehetőséget nyújtott az irányelv más szempontból történő javítására is, ideértve különösen az üzemek vizsgálatát, valamint a nyilvános információkhoz való hozzáférést, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételét és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítását.

Lásd még:

<http://ec.europa.eu/environment/seveso/index.htm>

Kapcsolattartók:

[Joe Hennon](#) (+32 2 295 35 93)

[Monica Westeren](#) (+32 2 299 18 30)